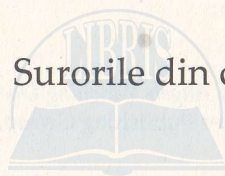

Surorile din comitatul Shenandoah * 1

Vegheate de îngeri

MICHAEL PHILLIPS

Traducere de Mihaela Tocuț-Addy

 CASACĂRȚII

Oradea, 2016

Cuprins

<i>Depănând amintiri</i>	7
1. Vântul schimbării	15
2. Un loc tainic	19
3. O vizită în târg	23
4. Cuvinte enigmatice	27
5. Începe războiul	31
6. Tornada	37
7. Musafirul	41
8. Dezertare	49
9. Din nou acasă	59
10. Nenorocirea	63
11. Mayme	69
12. Masacrul	75
13. Fuga	79
14. Prima zi	85
15. Și acum, încotro?	91
16. Pe picior de plecare	95
17. Rutină și un pat nou	101
18. Vecinul	105
19. Cercetări	109
20. O zi specială	113
21. Cărți, păpuși și povești	121
22. Muncim și învățăm împreună	129
23. Poeziile lui Katie	137
24. Doamna Hammond	141

25. Scrisori vechi și noi	145
26. Cartea sfântă.....	149
27. Întoarcerea la colibă.....	155
28. Ce ne facem?.....	161
29. Mesajul din Biblie	165
30. O discuție serioasă.....	171
31. În poieniță.....	177
32. Întrebări.....	181
33. Musafiri nepoftiți.....	185
34. Ripostăm.....	191
35. O hotărâre fermă	201
36. Rămas-bun, Rosewood	207
37. Încă o problemă arzătoare	211
38. Regăsire	215
39. Trei fete curajoase	221
40. Un amănunt important.....	225
41. Cearta	229
42. Duce-m-aș și nu m-aș duce	233
43. O stratagemă îndrăzneată	235
44. Doar eu și Dumnezeu	239
45. Speranță renăscută	245
<i>Epilog</i>	<i>249</i>

1

Vântul schimbării

Un soare dogoritor se ridică în acea zi de primăvară peste peisajul liniștit.

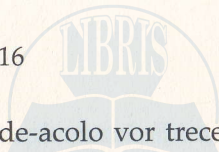
Așa își începea Katie mereu povestirea. Același soare, bag seama, a răsărit și ne-a scăldat pe amândouă cu razele lui în ziua aceea, chiar dacă ne aflam în părți diferite ale comitatului și toți ai mei erau sclavi pe o plantație aflată cale de șase-opt mile de cea a tatălui ei.

Dis-de-dimineață, povestea Katie, sclavii priviră afară și, văzând aburii de căldură ce se înălțau de-a vălătucul din pământul umed, oftară cu năduf.

Pe câmpuri avea să fie nădușitor, și munca grea. Câtă vreme ținuse iarna cea blândă, n-avuseseră de tras prea tare. Azi însă, aveau să muncească iar pe rupte, așa cum se întâmpla întotdeauna în această perioadă a anului. Colinele și văile se întindeau cât vedeai cu ochii, cale de sute de mile în toate direcțiile. Pământul era gras și mănos, iar pe el creșteau o mulțime de culturi ce aduceau bunăstare stăpânilor de plantații.

Dar pentru cei născuți cu pielea neagră, nu era nici locul, nici timpul în care să vii pe lume. Sclavii de pe plantația noastră o știau prea bine; și cei pe care-i avea tatăl lui Katie.

Acesta luă micul dejun devreme și-apoi ieși să anunțe că azi vor termina de arat cei 15 acri din est. Dacă are să țină vremea frumoasă după ploaia de săptămâna trecută, urmă stăpânul,

de-acolo vor trece direct la cei 28 de acri ce mărgineau râul în nord, pe care îi voia gata de însămânțare până săptămâna viitoare. Grâul fusese deja semănat. Acum venise rândul bumbacului.

Acestea fiind zise, stăpânul se întoarce în casă să-și isprăvească micul dejun. Negrii de parte bărbătească înhămară boii, încărcară uneltele în trei căruțe și porniră spre câmp. Femeile aveau să-i urmeze cu apă și de-ale gurii după încheierea treburilor din gospodărie.

La amiază soarele era sus pe cer, iar căldura umedă te făcea să crezi că-i iunie, nu aprilie. Nu se simțea nicio adiere de vânt. Chit că în Carolina de Nord până și zilele de primăvară pot fi de-a dreptul supărătoare, era mult mai cald ca de obicei la început de sezon.

O fetiță albă se plimba de-a lungul unui drumeag dintre două câmpuri parțial cultivate. Peste patru luni, din aceeași țărână avea să se înalțe cultura de bumbac a tatălui ei, o mare de gHEME albe și pufoase. În spatele copilei venea zburdalnic Rusty, un Golden Retriever care, de un an încoace, de când îl primise de la tatăl ei ca pui, o însoțea pretutindeni.

Fetița era Kathleen Clairborne. Katie spunea mereu această parte a poveștii ei de parcă ar fi fost vorba de altcineva. Uneori o înfățișa drept perioada de dinaintea trezirii ei lăuntrice. Bănuiesc că toți trebuie să ne trezim odată și-odată, fiecare la momentul și la vârsta când îi este dat. Uneori împrejurările sunt cele care îi deșteaptă pe oameni, alteori suferința ori greutățile. Pe măsură ce-am înaintat în vârstă, am observat un lucru curios: de una singură, fericirea nu duce decât rareori la deșteptarea lăuntrică. Ceea ce trezește cel mai repede sufletul unui om este durerea. De cele mai multe ori, presupun că deșteptarea vine odată cu vârsta, pe măsură ce devenim mai *înțelepți*.

Totuși, e trist că unii oameni nu par să se deștepte nicicând pe de-a-ntregul, oricât de mult ar trăi.

Pe când povestea de fetița aceea care se plimba pe câmp, Katie spunea că era o altă ființă pe atunci. Încă nu se deșteptase.

Seninătatea de pe chipul fetei și mersul ei agale oglindeau cât de puține griji avea pe lume. Despre bumbacul pe care aveau să îl semene negrii în această zi de sâmbătă știa la fel de puține ca despre sezonul de creștere a culturilor. Nu știa cât aveau de trudit sclavii pentru ca tatăl ei, stăpânul plantației, să fie un om înstărit. Katie purta haine drăguțe, împodobite cu panglici și dantelă, și se juca cu păpuși scumpe, aduse tocmai din Anglia sau din Franța, fără să se întrebe vreodată cum ajunsese să le aibă. Viața îi era plină de muzică, de cărți și de lucruri frumoase.

La baza plimbării din acea dimineață de sâmbătă nu stătuse o hotărâre anume, ci imboldul. Nemaiavând chef să se joace în casă, Katie numai ce se trezi pe cărarea ce ducea la est de conac, cu o păpușă la subsuoară. Nu *hotărâse* să facă o plimbare, ci pur și simplu se trezise mergând. Katie făcea ce-i trecea prin cap și primea tot ce-i oferea viața, fără să se întrebe de unde a venit acel ceva sau de ce.

Muștele bâzâiau, iar albinele își desfășurau cu sârg activitatea de primăvară, și aveau de lucru cu vârf și îndesat, căci întregul ținut jilav și verde era înțesat de flori sălbatice. Moleșită de căldură, Katie încetinise pasul. Până și Rusty hotărâse să își cruțe forțele, mulțumindu-se să adulmece doar iarba de la marginea drumului.

Parcă simt și acum în nări mirosul pământului într-o zi ca aceasta. Nimic nu se compară cu țărâna reavănă din sud după o ploaie de primăvară. Cum mergea ea așa pe drumeag, se mai auzea în răstimpuri câte o vacă mugind în depărtare, dar parcă până și muștele erau vlăguite. Ca de obicei, un abur de ceață învăluia dealurile din zare. Deși forfota înnoirii de primăvară începea deja să se facă simțită, un calm somnoros persista încă peste ținut, subjugat parcă sub vâlul ca de fum ce înlănțuia și acum masivele din vest.

În aer pluteau însă schimbări de care nu aveau habar nici Katie, nici tatăl ei, nici eu, nici familia mea și *nimeni* altcineva. Bătea un vânt nou – așa obișnuia Katie să zică. Un vânt pe care încă nu-l simțeau nici sclavii negri ce trudeau cu frunțile

nădușite în comitatul Shenandoah, la nord-est de Charlotte, între Piedmont și munții Blue Ridge.

Dar aveau să-l simtă în curând. Și noi așijderea.

Peste patru ani, când destinul avea să ne aducă împreună pe mine și pe Katie, vântul schimbării avea să poarte pe aripile sale cruzime și teroare, aducând suferință și devastare pentru albi și negri deopotrivă. Mulți oameni cumsecade aveau să piară pentru cauza pe care atât nordiștii, cât și sudiștii o numeau libertate. Unii aveau să învețe să fie puternici, chiar dacă nu avea să le fie ușor, iar acel soi de tărie lăuntrică avea să-i coste un potop de lacrimi.

Atunci, în 1861, puțini bănuiau importanța vremurilor pe care le trăiau și faptul că în scurt timp avea să se scrie istorie – că o vor scrie chiar ei.

Nici Kathleen O'Bannon Clairborne și nici eu, Mary Ann Jukes, nu aveam habar că trăiam într-o națiune nou-creată ce își spunea Statele Confederate ale Americii. Niciuna dintre noi nu auzise de Fort Sumter, fortificație aflată la aproape 200 de mile la sud-est de coasta Carolinei de Sud, unde trupele se adunau deja să apere dreptul acelor state sudice de a-și păstra independența.

Așa că domnișoara Katie își vedea liniștită de viața ei la fel ca până atunci. Sclavii munceau, iar ea se juca cu păpușile.

Dar vântul schimbării începea deja să bată. Lumea nu avea încotro: trebuia să se trezească.

Iar, odată cu lumea, trebuia să ne trezim și noi, chiar dacă nu eram decât două copile.

2

Un loc tainic

— ‘**N**eața, don’șoară Kathleen, îi strigă o femeie de culoare când Katie trecu pe lângă ea.

Katie aruncă o privire spre muncitori și zâmbi.

Negresa cea voinică mergea cu o găleată de apă spre câmpul unde săpau și pliveau bărbații, la fel de puțin conștientă de evenimentele ce stăteau s-o împresoare precum fiica bărbatului ce-i era stăpân. Sclava auzise ea câte ceva despre Abraham Lincoln și Jefferson Davis, care deveniseră președinții celor două țări cu câteva luni în urmă, dar, de i-ar fi spus careva că peste un an și jumătate un cetățean pe nume Lincoln avea să emită o proclamație care îi va declara liberi pe ea, pe bărbatu-său Mathias și pe cei trei copii ai lor, i s-ar fi părut la fel de fără noimă precum ideea că soarele n-ar mai răsări pe cer la dimineață.

Sudiștii, albi și negri deopotrivă, erau profund legați de tradiție. În viața lor, schimbarea era ceva de neconceput. Totuși, în cele din urmă, atât Katie, cât și negresa cea trupeșă vor fi nevoite să se obișnuiască cu schimbarea. Căci de acum evenimentele ce aveau să le schimbe viețile nu mai puteau fi oprite.

Katie trecu de negrii ce munceau pe câmp și, când cărarea se încrucișă cu o alta, o luă la stânga, duminindu-se încetul cu încetul că drumul ducea ocolit spre celălalt capăt al câmpului.

Se opri și își trecu privirea peste câmp. Da, era același câmp. Nu o mai luase niciodată pe aici, dar recunoscuse pădurea ce se

întindea chiar dincolo de țarină. După cum am mai spus, tovarășii ei obișnuiți erau cărțile și muzica. De curând descoperise însă un loc special și se împrietenise cu natura.

Părăsi drumul și păși pe o întinsă pajiște înverzită. În scurtă vreme, se trezi mergând printre pinii ce punctau capătul opus al pajiștii, iar peste câteva minute ajunse la pârau ce șerpuia prin pădure. În mijlocul unei poienițe izolate, pâraul forma un mic ochi de apă, după care se revărsa mai departe.

Acesta era locul ei tainic, neștiut – credea ea – de nimeni. Katie învățase să iubească animalele, în frunte cu scumpul ei Rusty, iar acum vorbea cu veverițele și le aducea de mâncare. De fiecare dată îi spunea lui Rusty să șadă cuminte ca să nu sperie celelalte viețuitoare. Și, deși nu avea decât un an și mustea de exuberanța tinereții, cățelul părea să înțeleagă ce îi cerea Katie și se domolea de fiecare dată când veneau aici.

În baltă înotau peștii, iar căprioarele veneau să se adape la malul apei. Atât peștii, cât și căprioarele îi deveniseră prieteni. Peștii nu știau asta. Dar căprioarele o știau. Și încetul cu încetul, ajunseseră a se obișnui cu prezența fetei și nu le mai era teamă să bea apă atunci când era ea acolo.

Katie cunoștea și păsările și cei doi iepuri suri ce trăiau în desișul din apropiere. O dată văzuse chiar și un raton. Dar ratonii nu se prea arată în timpul zilei și, oricât s-a străduit, venind dis-de-dimineată și șezând nemișcată ca o stană de piatră, ratonul tot nu s-a mai întors. În apă mai înota în răstimpuri și o broască țestoasă.

Păcat că nu puteți auzi felul în care descria Katie locul acela. Avea ea un har al ei, de poet, așa cum am eu harul de a spune povești. Scria poezii, dar pe cele mai multe dintre ele le ținea pentru ea. Maică-sa îi citea mult și o învăța să cânte la pian și la vioară. Cine știe să cânte cred că știe și să facă muzică din cuvinte. Poate că tocmai asta sunt poeziile – cuvinte muzicale.

Am convingerea că simțămintele și cugetările care au apărut mai târziu în poeziile ei trebuie să i se fi înfiripat în suflet cu mult înainte, pe când era doar copilă. Sunt sigură că omul nu devine

poet peste noapte; e nevoie de timp ca lucrurile să pătrundă adânc și să prindă rădăcină în subconștient. Unele idei trebuie hrănite ani de zile în solul imaginației până să poată fi redată în cuvinte. Probabil că unii știu ce vreau să spun, fiindcă sunt sigură că mulți dintre voi ați scris, la rândul vostru, poezii. Eu n-am fost niciodată în stare să scriu o poezie, dar urmărind-o pe Katie, am ajuns să înțeleg un pic mai bine cum se petrec lucrurile. Katie observa totul cu atenție, medita adânc, trăia în propria-i imaginație și, cum am mai spus, *simțea* totul mai profund decât o arăta, mai profund decât ar fi vreodată în stare să simtă o ființă pragmatică de felul meu. Poate nici chiar ea nu-și dădea seama de profunzimea simțirilor ei.

Îmi place să mi-o imaginez pe Katie stând lângă eleșteul din luminiș, în așteptarea vietăților din pădure, nu atât cugetând la ce se întâmplă în jurul ei, cât *simțind*, cu muzica nevăzută a poeziei mișcându-i-se tăcută în suflet înainte ca ea să fi scris chiar și un singur vers.

Dacă ar fi știut pe atunci ce înseamnă să te rogi, probabil că le-ar fi spus momente de rugăciune. Unii cred că rugăciunea poate avea loc doar când te afli în biserică sau atunci când vorbești propriu-zis cu Dumnezeu. Eu una nu-s așa de sigură. Eu cred că atunci când simți tainele tăcute ale lumii și intri în armonie cu muzica pe care a sădit-o Dumnezeu în lume pentru urechile noastre și, când lași creația Lui să te facă fericit, și aceea tot un soi de rugăciune se numește. Dar voi nu trebuie, de bună seamă, să luați de bună părerea acestei negrese bătrâne.

Un lucru e sigur – fie că numiți clipele petrecute de Katie pe malul eleșteului din pădure momente de rugăciune, fie că nu, Katie învăța să nutrească pentru lumea din jurul ei o iubire care în cele din urmă avea s-o ajute atât să se roage, cât și să-și verse sufletul sub formă de versuri.

Am fost mereu recunoscătoare pentru această latură liniștită a lui Katie, pentru că avea să vină o vreme în viața mea când asta avea să mă învețe multe și să mă facă un om mai bun.